

Ar **ilgtspējas** apsvērumiem saistītās
regulējošās prasības ieguldījumu
pakalpojumu sniegšanas jomā

12.10.2022.

1) ES aktivitātes un regulējums ilgtspējas jomā:

- ✓ EK iniciatīvas ilgtspējas jomā
- ✓ ES regulējums ilgtspējas jomā
 - Taksonomijas regula
 - SFDR
 - NFRD/CSRD
 - UCITS direktīvas, AIFMD un MIFID II grozījumi
 - Zaļo obligāciju regulas priekšlikums
 - Uzņēmumu pienācīgas rūpības attiecībā uz ilgtspēju direktīvas (CSDD) priekšlikums

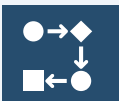
2) Uzmanības fokusā:

#1 Klientu vēlmju ilgtspējas jomā integrēšana
(*sustainability preferences*)

#2 Zaļmazgāšana
(*greenwashing*)

EK INICIATĪVAS ILGTSPĒJAS JOMĀ

Pārorientēt kapitāla plūsmas uz ilgtspējīgiem ieguldījumiem

Pārvaldīt finanšu riskus, kas izriet no klimata pārmaiņām, resursu noplicināšanas, vides degradācijas un sociālajām problēmām

Veicināt pārredzamību un ilgtermiņa skatījumu finanšu un ekonomikas darbībā

RĪCĪBAS PLĀNS: ILGTSPĒJĪGAS IZAUGSMES FINANSĒŠANA

03/2018

12/2019

EIROPAS ZAĻAIS KURSS

Samazināt siltumnīcefekta gāzu neto emisijas līdz nullei 2050. gadā

Rīki un politika **pārejas plānu** finansēšanai klimata un plašāku vides mērķu sasniegšanai

Iekļautība: privātpersonu un MVU piekļuve ilgtspējīgam finansējumam

Finanšu sektora **noturība un ieguldījums, zaļmaldināšanas** apkarošana

Starptautiskas vienprātības par ilgtspējīga finansējuma programmu veicināšana

PĀREJAS UZ ILGTSPĒJĪGU EKONOMIKU FINANSĒŠANAS STRATĒGIJA

07/2021

2021-2022

"FIT FOR 55" PAKOTNE

Samazināt siltumnīcefekta gāzu neto emisijas par vismaz 55% (2030.g. pret 1990.g.)

ES regulējums ilgtspējas jomā: TAKSONOMIJAS REGULA

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/852 (2020. gada 18. jūnijs) par regulējuma izveidi ilgtspējīgu ieguldījumu veicināšanai un ar ko groza Regulu (ES) 2019/2088 (Dokuments attiecas uz EEZ)

MĒRĶIS

Izveido ES taksonomijas sistēmu, sniedzot vienotus kritērijus uzņēmumiem un ieguldītājiem par tiem saimnieciskās darbības veidiem, ko var uzskatīt par vidiski ilgtspējīgiem (t. i., tādiem, kas būtiski sekmē tādas ES vidiskos mērķus kā klimata pārmaiņu mazināšana, būtiski nekaitējot citu vidisko mērķu sasniegšanai), tādējādi tiecoties uzlabot šādu darbības veidu klasifikācijas pārredzamību un konsekveni un ierobežot zaļmaldināšanu un fragmentāciju attiecīgajos tirgos.

NOSACĪJUMI

Četri nosacījumi, kam saimnieciskajai darbībai ir jāatbilst, lai to varētu uzskatīt par vidiski ilgtspējīgu:

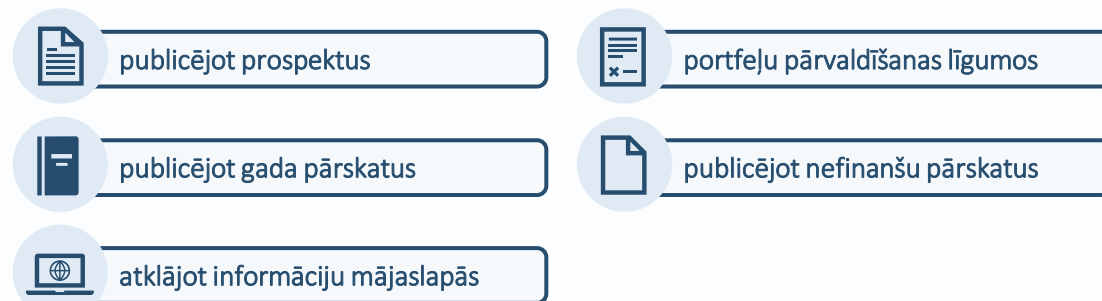
- ✓ būtiski jāsekmē viena vai vairāku 6 vidisko mērķu sasniegšana:

- ✓ nedrīkst būtiski kaitēt (DNSH) pārējo 5 vidisko mērķu sasniegšanai;
- ✓ jānodrošina minimuma (sociālie) aizsargpasākumi;
- ✓ jāatbilst tehniskās pārbaudes kritērijiem.

IETEKME IEGULDĪJUMU PAKALPOJUMU JOMĀ

Ietekmē visas ieguldījumu pakalpojumu sniegšanas jomas, bet jo sevišķi pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu fondu uzņēmumus (UCITS), alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldītājus (AIFM) un ieguldījumu brokeru sabiedrības, kuras sniedz portfeļu pārvaldības vai ieguldījumu konsultāciju pakalpojumus, kam, cita starpā, būs jāņem vērā ES taksonomijas sistēma:

ES regulējums ilgtspējas jomā: TAKSONOMIJAS REGULA

FINANŠU PRODUKTA VEIDS	PRAŠĪBA
<p>Finanšu produkti, kas citu raksturlielumu starpā veicina arī vides vai sociālos raksturlielumus vai minēto raksturlielumu kombināciju, ar noteikumu, ka sabiedrības, kurās ieguldījumi tiek veikti, īsteno labas pārvaldības praksi (SFDR 8. pants) un reklamē vides raksturlielumus.</p>	<p>Sniedzot SFDR 6. (pirms līguma noslēgšanas) un 11. (periodiskie ziņojumi) panta ietvaros atrunāto informāciju, pievieno šādu paziņojumu:</p> <p><i>"Princips "nenodari būtisku kaitējumu" attiecas tikai uz tiem finanšu produktam pamatā esošajiem ieguldījumiem, kuros ņemti vērā ES kritēriji vides ziņā ilgtspējīgām saimnieciskajām darbībām. Ieguldījumos, kas ir šā finanšu produkta atlikušās daļas pamatā, nav ņemti vērā ES kritēriji vides ziņā ilgtspējīgām saimnieciskajām darbībām."</i></p>
<p>Finanšu produkti, kuru mērķis ir ilgtspējīgi ieguldījumi vai oglekļa dioksīda emisiju samazināšana (SFDR 9. pants) un kas sniedz ieguldījumu saimnieciskā darbībā, kas sekmē kādu vides mērķi</p>	<p>Sniedzot SFDR 6. (pirms līguma noslēgšanas) un 11. (periodiskie ziņojumi) panta ietvaros atrunāto informāciju, iekļauj:</p> <ul style="list-style-type: none"> - informāciju par vides mērķi/-iem (9. pants), kurus sekmē finanšu produktam pamatā esošais ieguldījums; - aprakstu par to, kā un cik lielā mērā finanšu produktam pamatā esošie ieguldījumi tiek veikti saimnieciskajās darbībās, kas uzskatāmas par vides ziņā ilgtspējīgām (3. pants), norādot ieguldījumu proporciju vides ziņā ilgtspējīgās saimnieciskajās darbībās, tostarp sīkākas ziņas par veicinošo (16. pants) un pārejas darbību (10. pants) proporcijām.
<p>Citi finanšu produkti</p>	<p>Sniedzot SFDR 6. (pirms līguma noslēgšanas) un 11. (periodiskie ziņojumi) panta ietvaros atrunāto informāciju, pievieno šādu paziņojumu:</p> <p><i>"Šim finanšu produktam pamatā esošajos ieguldījumos nav ņemti vērā ES kritēriji vides ziņā ilgtspējīgām saimnieciskajām darbībām."</i></p>

Klimata pārmaiņu mazināšana

Pielāgošanās klimata pārmaiņām

No 01.01.2022.

Ilgtspējīga ūdens un jūras resursu izmantošana un aizsardzība

Pāreja uz aprites ekonomiku

Piesārņojuma novēršana un kontrole

Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu aizsardzība un atjaunošana

No 01.01.2023.

ES regulējums ilgtspējas jomā: SFDR

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/2088 (2019. gada 27. novembris) par informācijas atklāšanu, kas saistīta ar ilgtspēju, finanšu pakalpojumu nozarē

MĒRĶIS

- Nosaka **ESG informācijas atklāšanas prasības** plašam finanšu tirgus dalībnieku, finanšu konsultantu un finanšu produktu lokam.
- Stiprina **ieguldītāju aizsardzību** un atvieglo to iespējas pieņemt **uz informāciju balstītus ieguldījumu lēmumus**.
- Rada **sasaisti** starp ieguldījumu pakalpojumiem un **taksonomiju** (Taksonomijas regulas 5. un 6. pants).

NOSACĪJUMI

leviestas jaunas definīcijas:

ILGTSPĒJĪGS IEGULDĪJUMS – (i) veicina vidiska vai sociāla mērķa sasniegšanu, (ii) būtiski nekaitē (DNSH) vidisku un sociālu mērķu sasniegšanai, (iii) saņemošās sabiedrības īsteno labas pārvaldības praksi.

ILGTSPĒJAS RISKS - vides, sociāls vai pārvaldības notikums vai apstākļi, kas, var radīt reālu vai potenciālu būtisku negatīvu ietekmi uz ieguldījumu vērtību;

ILGTSPĒJAS FAKTORI - vides, sociāli un ar darbiniekiem saistīti jautājumi, cilvēktiesību ievērošana un cīņa pret korupciju un kukuļošanu.

IETEKME IEGULDĪJUMU PAKALPOJUMU JOMĀ

Attiecas uz finanšu tirgus dalībniekiem (kas piedāvā ieguldījumu produktus vai finanšu konsultācijas) un **finanšu konsultantiem**:

- ✓ kredītiestādēm;
- ✓ dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām;
- ✓ apdrošināšanas brokeru sabiedrībām, kuras sniedz pakalpojumus dzīvības apdrošināšanā;
- ✓ ieguldījumu brokeru sabiedrībām;
- ✓ ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām;
- ✓ alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem;
- ✓ kvalificētu riska kapitāla fondu pārvaldniekiem;
- ✓ privātajiem pensiju fondiem.

Satur prasības, kas ir piemērojamas:

Pārvaldnieka/uzņēmuma līmenī

Pārvaldnieka/uzņēmuma līmenī attiecībā uz **visiem finanšu produktiem**

Pārvaldnieka/uzņēmuma līmenī attiecībā uz finanšu produktiem ar **ESG fokusu**

Atsevišķas prasības ir piemērojamas:

Finanšu konsultantiem

Praksē, lai varētu atklāt nepieciešamo informāciju, var nākties pieņemt **stratēģiskus lēmumus** par darbības ESG/ilgtspējas jomā attīstību

ES regulējums ilgtspējas jomā: NFRD/CSRD

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva **2014/95/ES** (2014. gada 22. oktobris), ar ko groza Direktīvu 2013/34/ES attiecībā uz noteiktu lielu uzņēmumu un grupu nefinanšu un daudzveidības informācijas atklāšanu

21.04.2021. Priekšlikums: Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva ar ko attiecībā uz korporatīvo ilgtspējas ziņojumu sniegšanu groza Direktīvu 2013/34/ES, Direktīvu 2004/109/EK, Direktīvu 2006/43/EK un Regulu (ES) Nr. 537/2014

MĒRĶIS

CSRD mērķis ir **atjaunināt un stiprināt pašreiz spēkā esošās NFRD prasības**, lai nodrošinātu, ka uzņēmumi atklāj uzticamu un salīdzināmu ilgtspējas informāciju, kura ir nepieciešama ieguldītājiem un citām iesaistītajām pusēm.

NOSACĪJUMI

NFRD	CSRD
Tvērums: akciju biržās kotēti uzņēmumi, kredītiestādes un (pār)apdrošināšanas sabiedrības, kuru darbinieku skaits > 500	Visi akciju biržās kotēti uzņēmumi (izņemot mikrouzņēmumus) un visi lielle uzņēmumi
Informācijas atklāšana: nefinanšu paziņojums (vadības ziņojumā vai atsevišķi)	Terminoloģija mainīta uz "ilgtspējas ziņojums"
Pārskatu iesniegšana: netiek pieprasīts digitāls formāts	xHTML, digitālā marķēšana
Revīzijas prasības: nav (tikai jāpārbauda, ka informācija eksistē)	Obligāta revīzija (ierobežota -> pamatota nodrošinājuma garantija)
Ieviešanas termiņš: lielākā daļa pirmo reizi ziņoja 2018.g. par darbību 2017.g.	Paredzams, ka Eiropas Parlaments oficiāli pieņems CSRD 2022.g. novembrī .

IETEKME IEGULDĪJUMU PAKALPOJUMU JOMĀ

- Skaidri standarti
- **Plašāks uzņēmumu loks**, kas sniedz informāciju (~11 000 -> ~50 000)
- ESRS ieviešama
- Proporcionalitāte, bet ar **minimālajām pamatprasībām**
- **Pakāpeniska ieviešana** (2025 -> 2026 -> 2027)

ES regulējums ilgtspējas jomā: UCITS DIREKTĪVAS, AIFMD UN MIFID II GROZĪJUMI

MĒRĶIS

Grozījumu mērķis ir papildināt šos trīs uzraudzības režīmus, lai **noteiktu prasības ilgtspējas apsvērumu integrēšanai**.

NOSACĪJUMI

Klienta vēlmju ilgtspējas jomā definīcija:

Klienta izvēle par to, vai ieguldījumu stratēģijā ir nepieciešams iekļaut:

- ✓ finanšu produktu, kura mērķis ir **ilgtspējīgi ieguldījumi** (SFDR 2. panta 17. punkts), **vai**
- ✓ finanšu produktu, kas reklamē vides vai sociālos raksturlielumus un:
 - **vai nu** īsteno (starp citiem) ilgtspējīgus ieguldījumus,
 - **vai arī**, sākot no šā gada 30. decembra, ņem vērā **svaīgāko negatīvo ietekmi** (jeb PAI – *principal adverse impact*) uz ilgtspējas faktoriem (SFDR 2. panta 24. punkts).

Klienta vai potenciālā klienta izvēle attiecībā uz to, vai un kādā mērā viņa ieguldījumā iekļauj vienu vai vairākus no šādiem finanšu instrumentiem:

- ✓ finanšu instruments, attiecībā uz kuru klients vai potenciālais klients nosaka, ka minimālo daļu iegulda **vides ziņā ilgtspējīgos ieguldījumos** (Taksonomijas regulas 2. panta 1. punkts);
- ✓ finanšu instruments, attiecībā uz kuru klients vai potenciālais klients nosaka, ka minimālo daļu iegulda **ilgtspējīgos ieguldījumos** (SFDR 2. panta 17. punkts);
- ✓ finanšu instruments, kurā ņemta vērā **svaīgākā negatīvā ietekme** uz ilgtspējas faktoriem, klientam vai potenciālajam klientam **nosakot kvalitatīvus vai kvantitatīvus elementus**, kuri apliecina, ka šī negatīvā ietekme ir ņemta vērā

IETEKME IEGULDĪJUMU PAKALPOJUMU JOMĀ

PIEMĒROTĪBAS NOVĒRTĒJKUMS: MIFID līdzšinējie nosacījumi papildināti ar prasību ņemt vērā **klienta vēlmes ilgtspējas jomā**. UCITS uzticamības pārbaūžu nosacījumi **papildināti ar prasību ņemt vērā ilgtspējas riskus**. Papildus, ja ir **attiecināmi SFDR 4. panta nosacījumi**, ir pienākums atklāt informāciju par to, kā uzticamības pārbaudes politikā ir ņemta vērā **svaīgākā negatīvā ietekme**.

UZTICAMĪBAS PĀRBAUDES (DUE DILIGENCE): AIFMD un UCITS uzticamības pārbaūžu nosacījumi **papildināti ar prasību ņemt vērā ilgtspējas riskus**. Papildus, ja ir **attiecināmi SFDR 4. panta nosacījumi**, ir pienākums atklāt informāciju par to, kā uzticamības pārbaudes politikā ir ņemta vērā **svaīgākā negatīvā ietekme**.

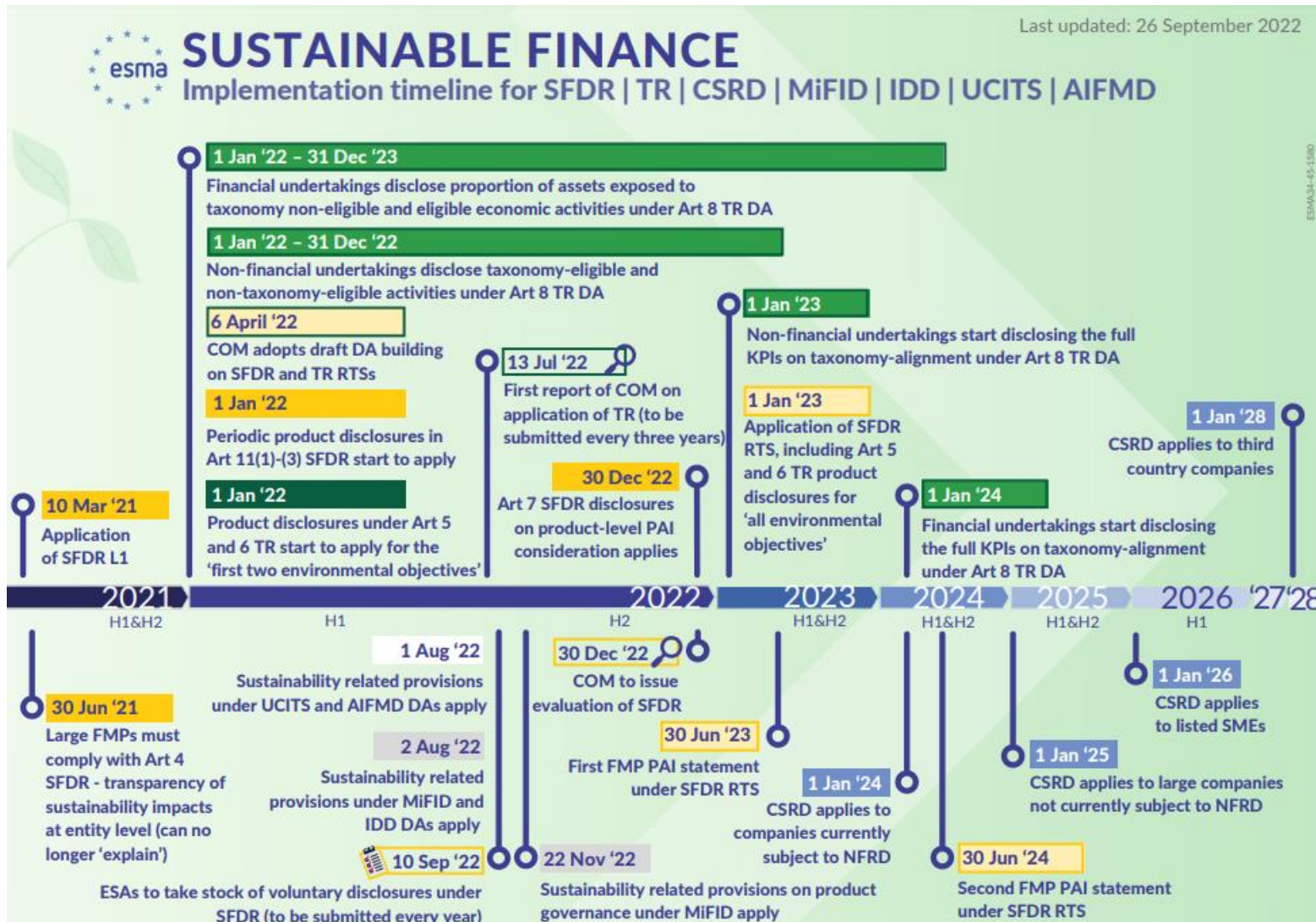
INTEREŠU KONFLIKTU IDENTIFICĒŠANA: papildināti ar prasību **identificēt arī tādus interešu konfliktus**, kas var rasties **ilgtspējas apsvērumu vai klientu ilgtspējas preferenču integrēšanas rezultātā** (piem., saistībā ar zaļmazgāšanas vai negodīgas pārdošanas riskiem).

ORGANIZATORISKĀ STRUKTŪRA: nosacījumi par dokumentētām lēmumu pieņemšanas procedūrām, organizatorisko struktūru, ziņošanas kanāliem un kontroles mehānismiem papildināti ar **prasību ņemt vērā ilgtspējas riskus**.

ES regulējums ilgtspējas jomā: ESMA Implementation Timeline

ES regulējums ilgtspējas jomā: ZAĻO OBLIGĀCIJU REGULAS PRIEKŠLIKUMS

06.07.2021. Priekšlikums: Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par Eiropas zaļajām obligācijām

MĒRĶIS

Noteikt augstas kvalitātes zaļo obligāciju standartu, kas mazinātu šķēršļus tirgus attīstībai (uz obligācijām balstītu investīciju pozitīvās ietekmi uz vidi noteikšanas un dažādu tirgū pieejamo zaļo obligāciju salīdzināšanas sarežģītību un saistītās izmaksas, kā arī bažas par zaļmaldināšanu).

Tādējādi tiktu:

- uzlabota ieguldītāju spēja identificēt augstas kvalitātes zaļās obligācijas un uzticēties tām;
- atvieglota to emisija, precizējot zaļo saimniecisko darbību definīcijas un samazinot iespējamos reputācijas riskus emitentiem pārejas nozarēs;
- standartizēta ārējās pārbaudes prakse un jāvairo uzticēšanās ārējiem pārbaudītājiem, ieviešot brīvprātīgu reģistrācijas un uzraudzības režīmu.

NOSACĪJUMI

- ✓ ES zaļo obligāciju ieņēmumu izmantojums (use-of-proceeds) būs saskaņots ar ES Taksonomiju (t.sk. tehnisko pārbaudes kritēriju izpildi).
- ✓ ES zaļo obligāciju emitentiem būs jāatklāj informācija specifiski paredzētā formātā, kā arī pirmsemisijas pārbaudes ziņojumu un visus pēcemisijas pārbaudes ziņojumus no ārējiem pārbaudītājiem, kas ir reģistrēti un kurus pastāvīgi uzrauga ESMA.
- ✓ EK priekšlikumā standarts ir paredzēts kā brīvprātīgs, ko varētu pielietot visi ES un ne-ES emitenti.

IETEKME IEGULDĪJUMU PAKALPOJUMU JOMĀ

13.04.2022. Eiropas Padome vienojās par nostāju attiecībā uz Eiropas zaļajām obligācijām, ir uzsāktas dialoga sarunas ar Eiropas Parlamentu un Eiropas Komisiju, lai vienotos par teksta galīgo redakciju.

20.05.2022. Eiropas Parlamenta Ekonomikas un monetārā komiteja publicēja tās priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par Eiropas zaļajām obligācijām, kurā bija vērojamas būtiskas atšķirības:

- Obligātas informācijas atklāšanas prasības visu vides ziņā ilgtspējīgām obligāciju emitentiem;
- Pārkārtošanās plānu (transition plans) ieviešanas prasība;

ES regulējums ilgtspējas jomā: UZŅĒMUMU PIENĀCĪGAS RŪPĪBAS ATTIECĪBĀ UZ ILGTSPĒJU DIREKTĪVAS (CSDD) PRIEKŠLIKUMS

Priekšlikums: Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju un ar ko groza Direktīvu (ES) 2019/1937

MĒRĶIS

- Uzlabot korporatīvās pārvaldības praksi, labāk integrēt cilvēktiesību un vidisko risku un ietekmes pārvaldības un mazināšanas procesus korporatīvajās stratēģijās.
- Novērst pienācīgas rūpības prasību sadrumstalotību un radīt juridisko noteiktību attiecībā uz sagaidāmo rīcību un atbildību.
- Palielināt uzņēmumu pārskatatbildību par nelabvēlīgu ietekmi un nodrošināt saskaņotību uzņēmumiem attiecībā uz pienākumiem, ko paredz esošās un ierosinātās ES iniciatīvas par atbildīgu darījumdarbības praksi.
- Uzlabot tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamību tiem, kurus skārusi uzņēmumu rīcības nelabvēlīgā ietekme uz cilvēktiesībām un vidi;
- Kalpos kā horizontāls instruments, papildinot citus spēkā esošus vai ierosinātus pasākumus.

NOSAČĪJUMI

Tiks piemērota:

- ✓ ES uzņēmumiem ar >500 darbiniekiem un neto apgrozījumu pasaulē >150 mEUR;
- ✓ ES uzņēmumiem ar >250 darbiniekiem un neto apgrozījumu pasaulē >40 mEUR*;
- ✓ trešo valstu uzņēmumiem, attiecinot 150 un 40 mEUR kritērijus uz apgrozījumu ES.

* Ar nosacījumu, ka vismaz 50% no apgrozījuma ir nozarēs ar lielu ietekmi.

Uzņēmumiem būs jāveic šādas pienācīgas rūpības darbības:

- ✓ jāintegrē pienācīgu rūpību to politikā;
- ✓ jāidentificē faktiskā vai iespējamā nelabvēlīgā ietekme uz cilvēktiesībām un vidi;
- ✓ jānovērš vai jāmazina faktiskā un iespējamā nelabvēlīga ietekme;
- ✓ jāizveido un jāuztur sūdzību procedūru;
- ✓ jāuzrauga pienācīgas rūpības politikas un pasākumu efektivitāte;
- ✓ Publiski jāinformē par pienācīgu rūpību.

IETEKME IEGULDĪJUMU PAKALPOJUMU JOMĀ

DV CSDD būs jāievieš vietējos normatīvajos aktos 2 gadu laikā, kad arī būs jāsāk ievērot prasības lielāko (>150 mEUR) uzņēmumu kategorijai; otrai (<40 mEUR) uzņēmumu kategorijai prasības būs jāsāk ievērot vēl 2 gadus vēlāk.

Paredzams, ka CSDD tvērumā ietilps aptuveni 13 000 ES un 4 000 trešo valstu uzņēmumi; taču netieša ietekme tai būs arī uz uzņēmumiem ārpus piemērošanas tvēruma, ja tie atrodas tvērumā ietilpstošo uzņēmumu vērtības ķēdēs (value chains).

Ja tie ietilps tvērumā, prasības attieksies arī uz finanšu tirgus dalībniekiem.

Uzmanības fokusā #1: KLIENTU VĒLMJU ILGTSPĒJAS JOMĀ INTEGRĒŠANA

[27.01.2022.] ESMA [Consultation Paper](#): Guidelines on certain aspects of the MiFID II suitability requirements

PAREDZĒTĀS IZMAIŅAS PROCESĀ

INFORMĀCIJAS SNIEGŠANA KLIENTIEM

Piemērotības novērtējuma ietvaros klientiem tiek palīdzēts izprast vēlmju ilgtspējas jomā koncepta nozīmi, kā arī saistītos finanšu produktu veidus un veicamās izvēles.

PASĀKUMI IEGULDĪJUMU PRODUKTU IZPRAŠANAI

Attiecīgajās politikās un procedūrās, kas ieviestas ar mērķi izprast ieguldījumu produktu raksturlielumus, specifiku un iezīmes, ir jāņem vērā arī to ar ilgtspējību saistītās iezīmes.

PASĀKUMI IEGULDĪJUMU PIEMĒROTĪBAS NODROŠINĀŠANAI

- vēlmes ilgtspējas jomā kā otrais novērtējuma solis.
- Finanšu produktu ieteikšana tikai, kad klients ir noteicis vēlmes ilgtspējas jomā.
- Procesa dokumentēšana.

UZSKAITE

Nosacījumi precizēti, atsevišķi pieminot nepieciešamību veikt klientu vēlmju ilgtspējas jomā (ja tādas ir) un to atjauninājumu uzskaiti.

VEICAMIE PASĀKUMI KLIENTU IEPAZĪŠANAI

Ir jāievāc informācija par klientu vēlmēm ilgtspējas jomā par visiem to definīcijā norādītajiem aspektiem un pietiekami detalizētā līmenī, lai varētu tām pretstatīt finanšu produktus ar atbilstošām ar ilgtspējību saistītām iezīmēm.

KLIENTU INFORMĀCIJAS ATJAUNINĀŠANA

Informācija par (t.sk. esošo) klientu piemērotību attiecībā uz vēlmēm ilgtspējas jomā var atjaunināt "nākamajā regulārajā informācijas atjaunināšanā" vai pirmajā tikšanās reizē ar klientu pēc 02.08.2022.

DARBINIEKU KVALIFIKĀCIJA

Ir jānodrošina atbilstoša darbinieku, kas sniedz informāciju vai ieteikumus ieguldīt, apmācība, lai nodrošinātu, ka tiem ir pietiekamas zināšanas un kompetences par vēlmju ilgtspējas jomā kritērijiem, kā arī, ka tie ir spējīgi izskaidrot klientiem dažādus saistītos aspektus neizmantojot tehnisku terminoloģiju.

Uzmanības fokusā #1: KLIENTU VĒLMJU ILGTSPĒJAS JOMĀ INTEGRĒŠANA

[23.09.2022.] ESMA [Final Report: Guidelines on certain aspects of the MiFID II suitability requirements](#)

PIEMĒROŠANAS TERMIŅŠ

Ņemot vērā industrijas bažas par jauno prasību piemērošanas nosacījumu sarežģītību, ESMA noteica vadlīniju piemērošanas termiņu **6 mēnešos pēc to tulkojumu publicēšanas ESMA mājaslapā** (sākotnēji bija paredzēti 2 mēneši).

IZMAIŅAS SALĪDZNOT AR KONSULTĀCIJAS DOKUMENTU

ATBILSTOŠU FINANŠU PRODUKTU NEPIETIEKAMĪBA

ESMA norādīja, ka nesen veikti aprēķini liecina, ka **gaiši zaļo** un **tumši zaļo** finanšu produktu īpatsvars kopējos ES pieejamo UCITS ieguldījumu fondu aktīvos sastāda **50% un turpina augt**.

Papildus iepriekš noteiktajam, ka MIFID sabiedrības nedrīkst ar klientiem apspriest atbilstošu finanšu produktu pieejamību vienlaicīgi ar informāciju par to vēlmju ilgspējas jomā ievākšanu, ir pievienots **jauns nosacījums**, ka informāciju par pieejamajiem finanšu produktiem, kuriem pastāv ar ilgspējību saistītas iezīmes, drīkst izpaust tikai pēc (bet ne pirms) brīža, kad klients ir izteicis nodomu mainīt vēlmes ilgspējas jomā.

PROFESIONĀLU KLIENTU IESAISTĪŠANA

Lai arī netika noteiktas salīdzinoši elastīgākas pieejas profesionālo klientu iesaistei, ESMA ir atzīmējusi šādu situāciju specifiku un iesaka ar to saistītos **praktiskos jautājumus atrunāt, izmantojot Level 3 prasības (Q&A)**.

PAI PRODUKTI

Nosacījumi informācijas par klientu vēlmēm ilgspējas jomā ievākšanai attiecībā uz finanšu produktiem, kuri ņem vērā **PAI** (*principal adverse impacts / svarīgāko negatīvo ietekmi*) ir tikuši **saskaņoti ar MIFID ilgspējības preferenču prasībām – varēs izmantot kvantitatīvus vai kvalitatīvus kritērijus** (iepriekš bija abi).

Papildus ESMA paskaidroja, ka, lai arī tā ir labā prakse, ir atļauts **neizmantot SFDR PAI rādītājus** un, ka **nav noteiktais minimālais PAI rādītāju daudzums**, ko būtu jāņem vērā, vācot informāciju par klientu vēlmēm ilgspējas jomā.

ESOŠO KLIENTU VĒLMJU ILGTSPĒJAS JOMĀ IEVĀKŠANA

Lai arī ir **saglabāts nosacījums**, ka esošajiem klientiem ir jālūdz **norādīt to vēlmes ilgspējas jomā "nākamajā regulārajā informācijas atjaunināšanā"**, ESMA norādīja, ka tiek sagaidīts, ka tas tiks **proaktīvi darīts gada laikā** (līdz 02.08.2023.).

ESMA arī precizēja, ka līdz brīdim, kad tiek ievākta informācija par vēlmēm ilgspējas jomā, **klients tiek uzskatīts par "ilgspējības-neitrālu"**, un tam **var ieteikt finanšu produktus ar vai bez ar ilgspējību saistītām iezīmēm**.

Uzmanības fokusā #2: ZAĻMAZGĀŠANA

[10.02.2022.] ESMA: Sustainable Finance [Roadmap](#) 2022-2024

ESMA ZAĻMAZGĀŠANAS DEFINĪCIJA

Greenwashing “intuitively refers to market practices, both intentional and unintentional, whereby the publicly disclosed sustainability profile of an issuer and the characteristics and/or objectives of a financial instrument or a financial product either by action or omission do not properly reflect the underlying sustainability risks and impacts associated to that issuer, financial instrument or financial product”

ES DV UZRAUDZĪBAS IESTĀŽU IDENTIFICĒTIE BŪTISKĀKIE AR ZAĻMAZGĀŠANU SAISTĪTIE RISKI

AKTĪVU PĀRVALDĪŠANA

Nepareiza marķēšana (mislabeling): dažāda izpratne par finanšu produktu veidiem, kas atbilst SFDR 8. un 9. panta nosacījumiem, var novest pie nevienmērīgas fondu pārvaldnieku informācijas atklāšanas.

Maldinoša informācija (misinformation): ESG datu un informācijas par atklātas ESG informācijas iegūšanai izmantotajām metodēm nepilnības vai nepieejamība.

Nepareiza atspoguļošana (misrepresentation): Neatbilstība starp uzsvāru uz ESG raksturlielumiem ieguldījumu produkta prezentācijā un praksē piemērotajā stratēģijā.

Nepareiza cenas noteikšana un negodīga pārdošana (mispricing and misselling): Jo sevišķi augsts risks privātajiem ieguldītājiem, kam nav pieejami resursi padziļinātai izpētei.

IEGULDĪJUMU PAKALPOJUMI

Darījumu veikšanas noteikumu (conduct of business rules) ievērošana (piem. produktu piemērotība un pārvaldība): pārdodot ESG finanšu produktus var netikt atklāta nepieciešamā informācija.

Ieguldītāju finanšu prātība (investors' education): Var netikt nodrošināts, piemēram, ka ieguldītāji pareizi izprot kā ESG faktori tiek integrēti ieguldījumu stratēģijās.

KORPORATĪVĀ INFORMĀCIJAS ATKLĀŠANA

Nepareiza vai neiekļauta informācija (piem. nefinanšu paziņojumos vai prospektos).

Caurredzamības trūkums un izmantoto metodiku un datu nepilnības.

Nepilnības, kas rodas, jo ir ierobežota harmonizācija NFRD prasību piemērošanai.

ETALONI (BENCHMARKS)

Neprecīza informācijas atklāšana par ESG indeksu ietekmi.

Etaloni, kas ir ļoti līdzīgi normatīvajos aktos noteiktajiem (piem. ar Parīzes nolīgumu saskaņotie), bet tajā pašā laikā neiekļaujas tajos noteiktajās kategorijās, var būt maldinoši.

Nosacījumu izmantotajām metodikām neesamība ierobežo iespējas savstarpēji salīdzināt etalonus.

Paldies!

Jūsu **jautājumi**

6 7774800 | fktk@fktk.lv | www.fktk.lv |

